

MINISTERUL
AFACERILOR EXTERNE

Raportul anual de activitate al
Ministerului Afacerilor Externe
Anul 2024

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Cuvânt înainte

Anul 2024 ca și anul 2023 a fost cu foarte multe provocări pentru situația internă din țara noastră în virtutea a numeroși factori obiectivi. O rețea sofisticată de interferență și corupere, cu susținere financiară masivă, a fost pusă coordonat în acțiune pentru a deturna țara de la parcursul său european și de a demonstra lipsa de susținere populară pentru actuala guvernare și politicile sale de reformă. În particular aceasta s-a văzut în perioada electorală, care a scos în evidență amploarea războiului hibrid declanșat asupra proceselor democratice din țara noastră.

Din fericire, în Republica Moldova există o majoritate conștientă care a aderat profund la actualul curs de integrare în Uniunea Europeană, demonstrând convingerea colectivă că prosperitatea și libertatea Republicii Moldova poate fi obținută doar prin integrarea plenară în civilizația occidentală, căreia îi aparținem dintotdeauna, deși nu întodeauna am avut libertatea de a alege.

În context, constat că diplomația moldovenească a avut un rol important în procesul de informare a partenerilor noștri privind situația complexă prin care trece Republica Moldova, iar în consecință am beneficiat de solidaritatea partenerilor externi și ne-am convins că nu suntem singuri în determinarea noastră de a merge neabătut pe calea de dezvoltare democratic aleasă.

Împreună cu echipa MAE am depus eforturi susținute ca politica noastră externă să fie activă, extinsă pe toate dimensiunile de cooperare internațională. Anul 2024 a reprezentat un an de consolidare și diversificare a relațiilor externe, marcat de un angajament ferm pentru aprofundarea dialogului paneuropean, bilateral și multilateral. MAE a reușit să sprijine continuu interesele politice și economice ale țării, să rămână interconectat la problemele diasporei.

Având rol de interfață, dar și de asistență în coordonare, diplomația noastră a susținut constant eforturile pentru avansarea procesului de integrare în Uniunea Europeană, a creat și a facilitat contactele cu capitalele țărilor membre atât până, cât și după lansarea oficială a negocierilor de aderare.

Cooperarea cu vecinii au fost și rămâne în continuare de o importanță crucială. În relația cu România, care a devenit de curând frontiera noastră terestră cu spațiul Schengen al UE, s-a acționat strategic pentru a crea un spațiu de interacțiune comun pe toate domeniile de activitate: politic, economic, comercial, cultural, umanitar.

În relația cu Ucraina, care este scutul de rezistență pentru propria noastră securitate în războiul nedrept declanșat de Rusia, am continuat să susținem poporul ucrainean și cauza unei păci juste.

O prioritate cheie a fost consolidarea parteneriatelor și relațiilor strategice bilaterale cu toate statele UE, în vederea obținerii unui sprijin cât mai extins pentru avansarea țării pe calea integrării în Uniunea Europeană. De asemenea, am promovat acțiunea comună cu state aflate în procesul de extindere al UE din Balcanii de Vest.

Relațiile cu Statele Unite ale Americii au înregistrat progrese semnificative în cadrul Dialogului Strategic RM-SUA, consolidând cooperarea în domenii esențiale precum securitatea, energia și reformele democratice. Această cooperare a fost susținută de vizite la nivel înalt și de întâlniri ale oficialilor moldoveni cu reprezentanți ai administrației americane;

De asemenea, am dezvoltat raporturi privilegiate cu Marea Britanie, Suedia, Elveția, Israelul, Turcia, Japonia, Coreia de Sud, China

și India, am lucrat la deschiderea de noi oportunități de colaboare cu statele din lumea arabă, precum și la eficientizarea raporturilor cu țările din Caucaz și Asia mijlocie. Chiar dacă mijloacele noastre sunt limitate, din necesitatea de a ne proteja interesele politice și economice s-a lucrat și la sporirea prezenței diplomatice a Republicii Moldova în lume.

Cu plăcere menționez faptul că în anul 2024 au MAE a continuat să sprijine diplomația culturală și educațională prin programe de schimburi culturale și academice.

În lumina securității emergente și a altor provocări globale Republica Moldova, în calitatea ei de stat neutru, nu poate miza decât pe dreptul internațional. Ca să devenim parte protejată în sistemul global de securitate am dezvoltat și consolidat relații cu partenerii care ne pot ajuta să sporim reziliența, participând activ la activitățile organizațiilor internaționale precum ONU, Consiliul Europei, OSCE, NATO. Sub acest aspect trebuie menționată și contribuția MAE la încheierea tratatelor, precum și examinarea relevanței lor în raport cu interesele reale ale statului.

O dimensiune de mare actualitate pe plan extern i-a revenit diplomației economice, care a fost mobilizată pentru atragerea investițiilor, penetrarea pe noii piețe de desfacere și promovarea exporturilor noastre.

Este de cea mai mare stringență contactul constant cu diaspora și protecția cetățenilor moldoveni aflați peste hotare, fiind depuse eforturi de a avansa pe marginea proiectelor de tratate bilaterale destinate protejării intereselor lor, în special a celor privind recunoașterea permiselor de conducere și asigurarea securității sociale. De asemenea, s-a lucrat pentru simplificarea demersurilor cetățenilor pentru servicii consulare prin dezvoltarea sistemului informatic, iar în situațiile de criză am intervenit la repatrierea cetățenilor noștri aflați în zone de pericol.

În încheiere, deoarece Raportul pentru anul 2024 doar reflectă acțiunile MAE în continuitatea lor descriptiv-statistică și nu implicarea personală, aș vrea să menționez cu satisfacție și apreciere lucrul dedicat al corpului diplomatic moldovenesc pentru realizările obținute în perioada de referință.

**Viceprim-ministru, ministru al afacerilor externe,
Mihai POPȘOI**

CUPRINS

- 1. Promovarea procesului de integrare în Uniunea Europeană și cooperarea regională**
 - 1.1. Promovarea procesului de integrare în Uniunea Europeană**
 - 1.2. Cooperarea regională**
- 2. Acțiunea bilaterală**
 - 2.1. Alături și împreună: relația cu România**
 - 2.2. Solidaritatea cu Ucraina**
 - 2.3. Relațiile cu țările membre și candidate la UE**
 - 2.4. Relația cu partenerii strategici și de dezvoltare**
 - 2.5. Relații cu partenerii tradiționali și cu alte state**
- 3. Cooperarea multilaterală**
 - 3.1. Organizația Națiunilor Unite**
 - 3.2. Consiliul Europei și drepturile omului**
 - 3.3. Organizația Tratatului Nord Atlantic (NATO)**
 - 3.4. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)**
 - 3.5. Evenimente în format multilateral**
- 4. Diplomația Economică**
- 5. Promovarea și fortificarea cadrului juridic internațional**
 - 5.1. Dimensiunea bilaterală**
 - 5.2. Dimensiunea multilaterală**
 - 5.3. Aspecte juridice ale cooperării în cadrul organizațiilor internaționale**
- 6. Acțiunea consulară și asistența cetățenilor moldoveni aflați peste hotare**
 - 6.1. Consolidarea cadrului juridic bilateral/multilateral în domeniul consular**
 - 6.2. Servicii consulare mai bune, mai multe și mai rapide**
 - 6.3. Interacțiunea cu diaspora moldovenească în străinătate**
 - 6.4. Alegeri 202**
 - 6.5. Gestionarea situațiilor de criză**
- 7. Comunicare publică și transparență**

1. PROMOVAREA PROCESULUI DE INTEGRARE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI COOPERAREA REGIONALĂ

1.1. Promovarea procesului de integrare în Uniunea Europeană

Procesul integrării europene a înregistrat progrese semnificative prin lansarea oficială a negocierilor de aderare la prima **Conferință Interguvernamentală UE - Republica Moldova**, desfășurată pe **25 iunie 2024, la Luxemburg**. Ministerul Afacerilor Externe și-a asumat un rol esențial în promovarea și susținerea procesului de integrare europeană în domeniile sale de competență.

Printre acțiunile-cheie s-a numărat **coordonarea Grupului de lucru interministerial privind Capitolul 31 „Politica externă, de securitate și apărare”**, participarea la **sesiunea de screening explicativ** privind conformitatea legislației Republicii Moldova cu acquis-ul comunitar (**16 mai 2024, Bruxelles**) și pregătirea pentru sesiunea de **screening bilateral** pe acest capitol. Conform evaluărilor Comisiei Europene din **pachetele de extindere pentru**

2023 și 2024, Capitolul 31 este cel mai avansat în procesul de aderare pentru Republica Moldova.

Foto: Prim-ministrul Dorin Recean, Hadja Lahbib, ministra afacerilor externe a Belgiei și Oliver Varhelyi, comisarul european pentru bună vecinătate și extindere.

În ceea ce privește obligațiile privind **alinieră legislației naționale la acquis-ul UE**, **Ministerul Afacerilor Externe** coordonează procesul de transpunere a legislației europene în domeniul **cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară** (Capitolul 30 „Relații externe”). În acest sens, în **decembrie 2024**, a fost creat un **Grup de lucru interinstituțional**, iar MAE se pregătește pentru **sesiunea de screening bilateral** pe acest capitol.

Foto: A treia reuniune a Dialogului Republica Moldova – Uniunea Europeană la nivel înalt în domeniul politic și de securitate

Pe parcursul anului 2024 Republica Moldova și-a intensificat alinierea la pozițiile Uniunii Europene în domeniul **Politicii externe și de securitate comune (PESC)**, atingând un **nivel de conformitate de 91%** în perioada ianuarie – octombrie, comparativ cu **89% în 2023 și 64% în 2022**.

Un pas important în consolidarea cooperării cu UE a fost cea de-a treia reuniune a Dialogului Republica Moldova – Uniunea Europeană la nivel înalt în domeniul politic și de securitate, desfășurată pe 26 aprilie 2024 la MAE, Chișinău. Evenimentul a reconfirmat angajamentul ferm și interesul reciproc al părților pentru aprofundarea colaborării în domeniul politicii externe și de securitate comune, în conformitate cu statutul de stat candidat al Republicii Moldova.

Foto: Prim-ministrul Dorin Recean și Înaltul Reprezentant al Uniunii Europene pentru afaceri externe și politică de securitate, Josep Borell

Un moment de referință l-a constituit semnarea, pe 21 mai 2024, a Parteneriatului de securitate și apărare RM – UE, prin care Republica Moldova a devenit primul stat terț cu care Uniunea Europeană a stabilit un astfel de parteneriat. În cadrul acestui nou format de cooperare, prima reuniune a dialogului anual reînnoit a avut loc pe 14 noiembrie 2024 la MAE, Chișinău.

1.2. Cooperarea regională

În 2024 Ministerul Afacerilor Externe a menținut un dialog politic și tehnic activ în cadrul organizațiilor regionale, precum **Organizația Cooperării Economice la Marea Neagră (OCEMN)**, **Inițiativa Central Europeană (ICE)**, **Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEECF)**, **Organizația**

pentru Democrație și Dezvoltare Economică (GUAM) și Inițiativa celor Trei Mări (I3M).

Acest angajament a fost menținut în pofida provocărilor geopolitice și a crizei social-economice din regiune.

Prioritățile Republicii Moldova în cadrul Inițiativei celor Trei Mări au fost reafirmate de prim-ministrul Dorin Recean în cadrul Summit-ului I3M de la Vilnius (10-11 aprilie 2024).

Șeful executivului a prezentat partenerilor direcțiile de cooperare strategică, axate pe:

- Expansiunea și modernizarea infrastructurii în transport, energie și telecomunicații;
- Întărirea securității și sustenabilității energetice;
- Promovarea digitalizării și dezvoltarea tehnologiilor informaționale.

Republica Moldova este un beneficiar activ al Fondului de Cooperare al Inițiativei Central Europene (ICE), obținând 500.000 de euro pentru un proiect dedicat dezvoltării IMM-urilor și startup-urilor.

De asemenea, țara noastră a participat la implementarea inițiativelor interstatale prin Programul Know-How Exchange (ICE KEP), beneficiind de proiecte în valoare totală de aproximativ 320.000 de euro.

Foto: Premierul Dorin Recean, la Summitul Inițiativei celor Trei Mări

2. ACȚIUNEA BILATERALĂ

2.1. Alături și împreună: relația cu România

În 2024 **relațiile dintre Republica Moldova și România au continuat să se dezvolte într-un ritm dinamic**, reflectând necesitatea interacțiunii complexe, asumate și angajate dintre cele două state. Sprijinul constant oferit de România a contribuit semnificativ la accelerarea procesului de integrare europeană a Republicii Moldova, facilitând implementarea reformelor necesare și mobilizarea sprijinului internațional.

Foto: Ministrul afacerilor externe Mihai Popșoi și ministra afacerilor externe a României, Luminița Odobescu

Deși anul 2024 a fost marcat de alegeri parlamentare (RO) și prezidențiale (RO și RM), dialogul politico-diplomatic și sectorial a fost intens. **Numeroase vizite bilaterale ale oficialilor din ambele țări** au reconfirmat relația specială, bazată pe încredere și sprijin reciproc. Președintele Republicii Moldova a efectuat trei vizite în România (ianuarie, martie, decembrie), iar Președintele României, Klaus Iohannis, a vizitat Chișinăul pentru a participa la **Ziua Limbii Române și la Salonul Internațional de Carte Bookfest**.

Dialogul interparlamentar a fost consolidat prin trei vizite oficiale ale Președintelui Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, în România (5-7 martie, 26-27 martie, 23 mai).

De asemenea a avut loc reuniunea Comisiilor juridice, numiri și imunități ale Parlamentului Republicii Moldova, Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului României și a Comitetului pentru politica juridică din Rada Supremă a Ucrainei (24-28 ianuarie, Comuna Moisei, Maramureș), precum și vizita delegației Comisiei pentru politică externă și integrare europeană din Parlamentul Republicii Moldova (16-19 iunie, București).

Foto: Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, prim-ministrul României, Marcel Ciolacu și prim-ministrul Republicii Moldova, Dorin Recean

Prim-ministrul Dorin Recean a întreprins o vizită de lucru la București (27 martie), unde a participat la **cea de-a doua ediție a Forumului „Moldova-România: Capital Bridges”**, având ca obiectiv promovarea cooperării economice solide și interconectarea piețelor de capital din Republica Moldova și România, a

Foto: Președintele Republicii Moldova Maia Sandu și Președintele României, Klaus Iohannis

participat la cea de-a **10-a ediție a Conferinței de Investiții din Europa Centrală și de Est** (9 mai), unde a invitat investitorii să exploreze potențialul economic al Republicii Moldova. **Miniștrii afacerilor externe din ambele state au menținut un dialog activ**, cu trei vizite la

București ale miniștrilor Nicu Popescu (23 ianuarie) și Mihai Popșoi (6 februarie, 22-24 mai), respectiv trei vizite la Chișinău ale ministrului român Luminița Odobescu, în contextul reuniunii trilaterale RM-RO-UA (4-5 iulie), a reuniunii trilaterale RM-RO-UK (20 noiembrie), inclusiv pentru co-prezidarea celei de-a cincea Conferințe Ministeriale a Platformei de Parteneriat pentru Republica Moldova (17 septembrie 2024).

România a continuat să susțină Republica Moldova prin Acordul interguvernamental de asistență nerambursabilă de 100 de milioane de euro, din care a fost debursată a doua tranșă

Foto: Reuniunea trilaterală a miniștrilor de externe Republica Moldova-România-Ucraina: Mihai Popșoi, Luminița Odobescu și Dmytro Kuleba

pentru renovarea infrastructurii educaționale și restaurarea patrimoniului cultural.

În 2024 au fost donate suplimentar **20 de autobuze** pentru înlesnirea accesului elevilor la educație, **România a oferit 4.300 de burse pentru studenții moldoveni** și a sprijinit **formarea a 107 profesori** în predarea limbii române.

Foto: Miniștrii de externe ai Republicii Moldova, Germaniei și României: Mihai Popșoi, Annalena Baerbock și Luminița Odobescu

Cooperarea culturală a fost evidențiată prin desfășurarea unor evenimente de amploare, precum **Salonul Internațional de Carte Bookfest, Reuniunea Teatrelor Naționale Românești** (10-22 septembrie) și **Zilele Filmului Românesc la Chișinău**, ediția a X-a (26-29 septembrie). Aceste inițiative contribuie la consolidarea identității culturale comune și la aprofundarea relațiilor interumane.

2.2. Solidaritatea cu Ucraina

Solidaritatea cu Ucraina și poporul ucrainean, care prin rezistență și determinare apără nu doar propria țară, ci și Republica Moldova, a fost un element central al relațiilor bilaterale în 2024. Republica Moldova a oferit Ucrainei sprijin multidimensional, atât la nivel bilateral, cât și în cadrul formatelor multilaterale.

Președinta Maia Sandu s-a întâlnit cu omologul său ucrainean, Volodymyr Zelenskyy, în marja unor reuniuni internaționale în Albania, Elveția și Ungaria. La rândul său, prim-ministrul Dorin Recean a participat la **Conferința pentru Reconstrucția Ucrainei** (11 iunie, Berlin), unde lideri de stat și guverne, reprezentanți ai organizațiilor internaționale și ai mediului de afaceri au reafirmat sprijinul pentru Ucraina și pentru securitatea europeană.

Foto: Conferința pentru Reconstrucția Ucrainei: prim-ministrul Dorin Recean, cancelarul federal al Germaniei, Olaf Scholz și președintele Ucrainei, Volodymir Zelenski

Cooperarea la nivel ministerial a fost marcată de vizita de lucru a viceprim-ministrului, ministrului afacerilor externe Mihai Popșoi la Kiev (13-14 martie), precum și de participarea acestuia la **Conferința privind securitatea în zona Mării Negre** (15 iunie). De asemenea, la Chișinău au avut loc vizite importante, inclusiv cea a reprezentantului special al Ucrainei pentru reglementarea transnistreană, Paun Rogovei (12 martie), a ministrului de externe al

Ucrainei, Andrii Sybiha (19 septembrie) și a viceministrului de externe Olexandr Mischenko (20 noiembrie).

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul afacerilor externe al Ucrainei, Andrii Sybiha

În contextul amenințărilor comune la adresa securității regionale la Chișinău, a avut loc în premieră, întâlnirea trilaterală a miniștrilor de externe ai Republicii Moldova, României și Ucrainei: Mihai Popșoi, Luminița Odobescu și Dmytro Kuleba (5 iulie 2024).

Cu această ocazie, a fost semnată **Declarația comună, precum și Memorandumul de înțelegere reciprocă între Ministerele Afacerilor Externe ale celor trei state** privind combaterea manipulării informaționale și a ingerințelor străine.

Foto: Reuniunea trilaterală a miniștrilor de externe Republica Moldova-România-Ucraina: Mihai Popșoi, Luminița Odobescu și Dmytro Kuleba

Republica Moldova a continuat să ofere asistență cetățenilor ucraineni refugiați temporar pe teritoriul țării noastre (către 31 decembrie 2024 pe teritoriul RM se aflau 135.861 de ucraineni). Către sfârșitul anului 2024, peste 85 mii de persoane strămutate au fost preînregistrate pentru protecție temporară, iar aproape 67 mii au primit acte de identitate, dintre acestea aproape 17 mii au fost perfectate pentru minori. De la 1 martie 2024, protecția temporară a persoanelor strămutate din Ucraina a fost prelungită pentru încă un an, ceea ce permite o gestionare mai eficientă a fluxurilor migratorii și asigură accesul refugiaților la drepturile fundamentale (asistență socială, medicală, educațională). La 27 februarie 2024 a fost livrat al 11-lea lot de asistență umanitară către Ucraina.

Au avut loc două runde de consultări moldo-ucrainene privind tranzitul mărfurilor ucrainene pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv prin regiunea transnistreană (19 și 22 aprilie, Kiyv), în rezultat fiind semnat Protocolul consultărilor moldo-ucrainene (23 aprilie), care include modificări pentru extinderea categoriilor de mărfuri ucrainene ce pot tranzita teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu interesele naționale și necesitățile urgente ale Ucrainei.

Printre proiectele de cooperare sectorială prioritare se numără: Construcția podului Cosăuți-Yampil, care va îmbunătăți conectivitatea între cele două state; protecția bazinului râului Nistru, esențială pentru securitatea ecologică și accesul la resurse de apă.

2.3. Relațiile cu țările membre și candidate la UE

Anul 2024 a fost marcat de o intensificare a dialogului bilateral cu țările UE, având ca obiectiv susținerea la nivel bilateral a integrării europene și consolidării rezilienței țării.

Printre cele mai semnificative acțiuni în relația cu **Republica Franceză** s-au numărat vizitele președintei Maia Sandu la Paris (7-8 martie), cea a președintelui parlamentului Igor Grosu, viceprim-ministrei pentru Integrare Europeană Cristina Gherasimov, viceprim-ministrului pentru Reintegrare Oleg Serebrian.

Foto: Președintele Republicii Moldova Maia Sandu și președintele Republicii Franceze, Emmanuel Macron:

La Chișinău, au avut loc întâlniri cu președintele Adunării Naționale a Franței Yael Braun-Pivet, ministrul pentru Europa și afaceri externe Stéphane Séjourné, ministrul pentru Europa Benjamin Haddad.

Foto: Ministrul afacerilor externe Mihai Popșoi și ministrul pentru Europa și afaceri externe al Franței, Stéphane Séjourné

În cadrul acestor vizite, au fost semnate acorduri în domenii precum apărare, conversiunea permiselor de conducere, foia de

parcurs privind cooperarea economică, programul de cooperare între BIE și Secretariatul General pentru Afaceri Europene, declarația comună a șefilor de stat. Au fost relansate negocierile pentru Acordul privind protecția socială, în timp ce partea franceză a ratificat Convenția fiscală, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2025.

Franța a continuat să susțină parcursul european al Republicii Moldova, atât prin susținerea politică, cât și prin oferirea de asistență pentru implementarea reformelor. În acest sens, Franța a semnat alături de alte state Declarația comună de susținere a parcursului european al Republicii Moldova și a salutat opțiunea cetățenilor exprimată la referendumul constituțional recent.

Foto: Semnarea acordului de cooperare cu Agenția Franceză pentru Dezvoltare

Colaborarea sectorială a continuat să se extindă în domenii cheie precum apărarea, comerțul, gestionarea afacerilor europene, combaterea ingerințelor externe și sectorul farmaceutic.

Colaborarea cu Agenția Franceză pentru Dezvoltare (AFD) s-a concretizat prin semnarea unui Acord în valoare de 25 milioane de euro destinat finanțării bugetului de stat pentru impulsivitatea tranziției la energia verde și un Acord de facilitare de credit dintre RM și AFD în valoare de 40 milioane de euro pentru proiectele de reîmpădurire.

Cooperarea cu Germania și Italia

În 2024, cooperarea moldo-germană a înregistrat progrese semnificative, consolidându-se pe multiple planuri – politic, economic și infrastructural.

Foto: Președintele Republicii Moldova Maia Sandu și cancelarul federal al Germaniei, Olaf Scholz

Germania rămâne unul dintre cei mai importanți parteneri europeni ai Republicii Moldova, sprijinindu-ne constant în procesul de integrare europeană și în implementarea reformelor democratice.

Vizitele la Chișinău ale cancelarului federal Olaf Scholz în luna august și ale ministrului federal de externe Annalena Baerbock, care a co-prezidat Conferința Platformei de Parteneriat pentru Moldova pe 17 septembrie, au subliniat angajamentul ferm al

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul afacerilor externe al Germaniei, Annalena Baerbock

Germaniei față de Republica Moldova. Aceste întrevederi au reconfirmat sprijinul Berlinului atât pentru transformările interne ale țării noastre, cât și pentru promovarea intereselor Moldovei pe plan internațional.

Prin agențiile **GIZ** (*Societatea Germană pentru Cooperare Internațională*) și **KfW** (*Banca Germană pentru Reconstrucție*), Germania implementează în prezent **17 proiecte** în Republica Moldova, vizând domenii precum modernizarea administrației publice locale, angajarea tinerilor, eficiența energetică, precum și extinderea infrastructurii de apă și salubritate.

Un alt progres important în relațiile bilaterale a fost extinderea conectivității aeriene, prin lansarea de noi zboruri **Eurowings** (Chișinău-Köln și Chișinău-Stuttgart) și relansarea rutei **Lufthansa** (Chișinău-Frankfurt). Aceste noi legături facilitează mobilitatea cetățenilor și stimulează schimburile comerciale dintre cele două țări.

Foto: Președintele Maia Sandu și miniștrii de externe participanți la cea 5-a Conferință Ministerială a Platformei de Parteneriat pentru Republica Moldova

Relațiile dintre Republica Moldova și **Italia** au continuat să se dezvolte într-un ritm ascendent, fiind marcate de vizita istorică la Chișinău a președintelui Italiei, Sergio Mattarella, pe 17-18 iunie – prima vizită oficială a unui șef de stat italian în Republica Moldova. Cu acest prilej, a

fost semnată **Declarația comună privind susținerea integrării europene a Republicii Moldova**, alături de **programul de cooperare în domeniul culturii pentru perioada 2024-2027**.

Foto: Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu și președintele Italiei, Sergio Mattarella

Italia rămâne un susținător activ al aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană și contribuie la consolidarea rezilienței și capacităților de apărare ale țării noastre, inclusiv prin participarea în misiunile internaționale **KFOR** și **UNIFIL**.

La cea de-a **5-a Conferință Ministerială a Platformei de Parteneriat pentru Republica Moldova**, Italia a anunțat un sprijin adițional de 40 de milioane de euro pentru următorii trei ani, destinat domeniilor energiei, sănătății și agriculturii.

Dialogul sectorial dintre Republica Moldova și Italia a continuat să se dezvolte prin inițiative concrete, precum participarea soliștilor Teatrului de Operă din Roma la Festivalul Descoperă (21 iunie), vizita deputatului italian Federico Mollicone, președintele Comisiei pentru cultură, știință și educație, și semnarea Memorandumului de cooperare în domeniul agriculturii în cadrul vizitei ministrului agriculturii și industriei alimentare, Vladimir Bolea, la Roma (14 mai).

Consolidarea cooperării cu statele nordice

Foto: Ministrul Mihai Popșoi și delegația miniștrilor de externe și secretarilor de stat din cadrul formatului Nordic-Baltic 8 (NB8)

Cooperarea cu **statele nordice**, inclusiv prin intermediul **grupului Nordic-Baltic 8 (NB8)**, a jucat un rol esențial în sprijinirea aspirațiilor europene ale Republicii Moldova. Pe **15 octombrie 2024**, Chișinăul a găzduit vizita miniștrilor de externe ai NB8, eveniment care a reafirmat angajamentul acestor state față de parcursul european al Republicii Moldova. Un rezultat important al reuniunii a fost semnarea **Memorandumului de înțelegere pentru consolidarea capacităților instituționale ale Ministerului Afacerilor Externe**.

Dialogul bilateral cu Suedia s-a intensificat printr-o serie de întâlniri de nivel înalt. Președinta Republicii Moldova, Maia Sandu, s-a întâlnit cu prim-ministrul Suediei, Ulf Kristersson, în marja **Summit-ului CPE de la Budapesta (7 noiembrie)**. De asemenea, viceprim-ministrul Mihai Popșoi a avut o întrevedere cu ministrul afacerilor externe al

Suediei, **Tobias Billström**, în cadrul **Conferinței de Securitate de la München (16 februarie)**.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul afacerilor externe al Suediei Tobias Billström

Proiectele implementate prin intermediul **Agenciei Suedeze pentru Dezvoltare Internațională (Sida)** au continuat să sprijine domenii esențiale, cu un buget total de **15,5** milioane de euro. În 2024 Suedia a lansat un pachet adițional de asistență în valoare de 11 milioane de euro, destinat consolidării democrației și rezilienței, cu un accent deosebit pe combaterea corupției și îmbunătățirea transparenței judiciare. Totodată, Suedia și Republica Moldova au semnat un acord bilateral în domeniul securității și apărării, în urma vizitei miniștrilor suedezi ai apărării și apărării civile la Chișinău.

Consolidarea relațiilor cu Finlanda, Danemarca, Irlanda și Țările Baltice în 2024

Relațiile cu Republica Finlanda au fost consolidate prin multiple întâlniri la nivel înalt, desfășurate în marja unor evenimente internaționale.

Foto: Consultări politice moldo-finlandeze la Helsinki

Președinta Maia Sandu și viceprim-ministrul Mihai Popșoi au avut întâlniri cu prim-ministrul și ministrul afacerilor externe ai Finlandei în cadrul **Congresului PPE (5 martie)**, subliniind sprijinul ferm al Finlandei pentru aspirațiile europene ale Republicii Moldova și angajamentul său față de procesul de reforme. Aceste discuții au fost urmate de [consultări politice interministeriale la Helsinki](#) (decembrie), contribuind la aprofundarea cooperării bilaterale.

Relațiile cu Regatul Danemarcei au înregistrat un progres semnificativ, marcat de inaugurarea Ambasadei Danemarcei la Chișinău și vizita de lucru a ministrului danez al afacerilor externe, Lars Løkke Rasmussen, în Republica Moldova pe 25 ianuarie.

Dialogul bilateral a fost consolidat și prin întrevvederele dintre președinta Maia Sandu și prim-ministrul Danemarcei, Mette Frederiksen, în marja **Summit-ului CPE din Regatul Unit (18 iulie)**. În ceea ce privește asistența financiară, Danemarca a alocat 9,4 milioane de euro pentru Republica Moldova în 2024.

Irlanda

Republica Moldova și Irlanda au marcat în 2024 25 de ani de relații diplomatice, printr-un dialog politic intensificat la cel mai înalt nivel. Pe 19 iulie, președinta Maia Sandu a efectuat o vizită la Dublin, urmată de vizita viceprim-ministrului Mihai Popșoi între [24-26 iulie](#).

Pe dimensiunea parlamentară, un moment semnificativ a fost vizita la Chișinău a președintelui Camerei Reprezentanților a Parlamentului Irlandei, Seán Ó Fearghail, pe 31 mai.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și Președintele Camerei Reprezentanților din Parlamentul Irlandei, Seán Ó Fearghail

Irlanda continuă să fie un susținător ferm al Republicii Moldova și al procesului său de aderare la Uniunea Europeană, anunțând deschiderea unei Ambasade la Chișinău în 2025.

Relațiile cu Țările Baltice (Estonia, Letonia și Lituania) au rămas la un nivel înalt, bazate pe un dialog politic activ și susținere necondiționată.

Foto: Prim-ministrul Dorin Recean, președintele Letoniei, Edgars Rinkēvičs, președintele Lituaniei, Gitanas Nausėda și președintele Estoniei, Alar Karis

Republica Moldova a beneficiat de sprijinul ferm al **Republicii Estonia, Republicii Letonia și Republicii Lituania**, iar acest angajament a fost reafirmat prin prezența președinților celor trei state la ceremoniile dedicate Zilei Independenței Republicii Moldova (27 august).

Cu această ocazie, președintele Estoniei, Alar Karis, președintele Letoniei, Edgars Rinkēvičs, și președintele Lituaniei, Gitanas Nausėda, au semnat [o declarație comună](#), prin care au reconfirmat sprijinul țărilor baltice pentru integrarea europeană a Republicii Moldova.

Relațiile cu **Estonia, Letonia și Lituania** au fost aprofundate printr-un dialog politic activ la cel mai înalt nivel. Președinta Maia Sandu a

avut întâlniri bilaterale cu prim-miniștrii statelor baltice, reafirmând sprijinul lor pentru Republica Moldova: Kaja Kallas, prim-ministrul Estoniei, în marja **Summit-ului Păcii** (15-16 iunie, Bürgenstock, Elveția); Evika Siliņa, prim-ministrul Letoniei, în marja **celui de-al 4-lea Summit al Comunității Politice Europene** (18 iulie, Woodstock, Marea Britanie).

De asemenea, prim-ministrul Dorin Recean a avut o întâlnire cu prim-ministrul Lituaniei, Ingrida Šimonytė, în cadrul **Summit-ului Inițiativei celor Trei Mări** (11 aprilie).

La nivel ministerial, **o nouă rundă de consultări politice interministeriale [moldo-estoniene](#)** a fost organizată pe **12 decembrie**, co-prezidată de secretarul de stat Carolina Perebinos.

În același timp, dialogul diplomatic a fost consolidat prin multiple contacte la nivel de miniștri de externe, inclusiv [vizita ministrului Mihai Popșoi în Lituania](#) (28 mai).

Foto: Ministrul afacerilor externe Mihai Popșoi și ministrul afacerilor externe al Lituaniei, Gabrielius Landsbergis

Pe dimensiunea cooperării interparlamentare, au avut loc vizite importante, printre care:

- vizita președintelui Parlamentului, Igor Grosu, în Letonia (25-26 martie);
- vizita delegației Comisiei pentru Afaceri Europene a Riigikogu din Estonia;
- vizitele membrilor Grupului pentru Relații Interparlamentare cu Republica Moldova din Seimas-ul Lituaniei.

Regatul Țărilor de Jos

În 2024, dialogul politic cu **Regatul Țărilor de Jos** a fost intensificat prin mai multe vizite oficiale.

Foto: Ministrul Mihai Popșoi cu ministrul afacerilor externe al Regatului Țărilor de Jos, Hanke Bruins Slot

Miniștrii de externe ai ambelor state au efectuat trei vizite în Republica Moldova, iar președinta Maia Sandu s-a întâlnit cu prim-ministrul neerlandez Dick Schoof în marja **Summit-ului CPE din Regatul Unit**. De asemenea, prim-ministrul Dorin Recean și premierul Mark Rutte au avut o întrevedere în cadrul **Forumului Economic Mondial de la Davos**.

În domeniul **securității și apărării**, Țările de Jos au semnat **acorduri bilaterale** cu Republica Moldova în urma consultărilor de specialitate și a vizitei ministrului neerlandez al apărării la Chișinău. Pe dimensiunea **asistenței tehnice**, Republica Moldova beneficiază de sprijin din partea experților neerlandezi în

domenii precum **justiția, securitatea cibernetică și reziliența energetică**.

Belgia și Luxemburg

Foto: Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu și prim-ministrul Regatului Belgiei, Alexander De Croo

Pe 3 aprilie, prim-ministrul **Regatului Belgiei**, Alexander De Croo, a efectuat o vizită oficială la Chișinău, reafirmând sprijinul constant al Belgiei pentru Republica Moldova. Un alt moment important al relațiilor bilaterale a fost organizarea **consultărilor politice moldo-belgiene**.

În ceea ce privește **Luxemburg**, după vizita prim-ministrului Dorin Recean la Luxemburg pe 25 iunie, a urmat prima vizită oficială la Chișinău a unui prim-ministru al Marelui Ducat al Luxemburgului, pe 13 septembrie. Cu această ocazie, a fost semnată **Declarația comună privind susținerea aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană**.

Austria

Anul 2024 a fost marcat de un dialog politic intens cu **Republica Austria**. Printre cele mai semnificative evenimente s-au numărat vizitele ministrului afacerilor externe **Mihai Popșoi** și ale viceprim-ministrului pentru integrare europeană, Cristina Gherasimov, la Viena.

Pe dimensiunea cooperării sectoriale, un proiect important a fost înființarea unei școli austriece în domeniul IT la Chișinău, iar colaborarea în domeniul cultural a fost consolidată prin semnarea unui **Memorandum de cooperare**.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul Federal pentru Afaceri Europene și Internaționale al Republicii Austria, Alexander Schallenberg

Cu referire la colaborarea sectorială, un exemplu remarcabil este proiectul educațional de înființare a unei școli austriece în domeniul IT la Chișinău și semnarea unui Memorandum de cooperare în domeniul culturii.

Polonia

Foto: Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu și prim-ministrul Poloniei, Donald Tusk

Viceprim-ministrul Mihai Popșoi a efectuat o vizită la Varșovia pe 17 iunie, iar prim-ministrul Donald Tusk a fost în Republica Moldova pe 4 septembrie, unde a fost adoptată **Declarația comună în sprijinul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană**.

În cadrul **reuniunii ministeriale a Platformei de Parteneriat pentru Moldova**, șeful diplomației poloneze a semnat, alături de omologii săi din Franța și Germania (*formatul Weimar*), o **declarație de susținere a parcursului european al Republicii Moldova**.

Slovacia

Vizitele prim-ministrului Dorin Recean (10 septembrie) și ale ministrului de externe Mihai Popșoi (19 iunie) în **Republica Slovacă** au subliniat angajamentul reciproc pentru consolidarea cooperării bilaterale.

Foto: Ministrul afacerilor externe Mihai Popșoi și ministrul afacerilor externe și europene al Republicii Slovacă, Juraj Blanár

Un moment distinctiv a fost organizarea **Consiliului consultativ pentru cooperare economică și comercială**, inițiat de Slovacia, pentru a stimula schimburile economice și investițiile între cele două țări.

Cehia

Foto: Ministrul Mihai Popșoi și ministrul ceh de externe, Jan Lipavský

Dialogul bilateral cu **Republica Cehă** a fost consolidat prin multiple contacte la nivel înalt, inclusiv întâlnirea dintre ministrul Mihai Popșoi și ministrul ceh de externe, [Jan Lipavský](#), în marja celei de-a 19-a ediții a **Forumului GLOBSEC** de la Praga (30 august).

Pe dimensiunea **parlamentară**, un pas semnificativ a fost vizita la Chișinău a președintelui Senatului Republicii Cehe, Miloš Vystrčil, care a avut întreveneri cu președintele Parlamentului, Igor Grosu (15-16 mai).

Ungaria

Pentru a întări relațiile bilaterale și a avansa parteneriatul cu **Ungaria**, prim-ministrul Dorin Recean, însoțit de vicepremierul Vladimir Bolea și ministrul afacerilor interne Adrian Efros, a efectuat o vizită la Budapesta (25 ianuarie), urmată de vizita ministrului de externe Mihai Popșoi (22 martie).

Cu această ocazie, a fost **semnat Planul de acțiuni privind schimbul de cunoștințe în procesul de aderare la Uniunea Europeană**.

Un alt progres semnificativ al cooperării **moldo-ungare** a fost **introducerea de noi curse aeriene Wizz Air** de pe Aeroportul

Internațional Chișinău, facilitând mobilitatea cetățenilor și dezvoltarea schimburilor comerciale.

Croația

În 2024, relațiile cu **Republica Croația** au fost consolidate prin numeroase întâlniri la nivel înalt. Viceprim-ministrul Mihai Popșoi s-a întâlnit cu ministrul croat al afacerilor externe, Gordan Grlić Radman, în cadrul Conferinței de Securitate de la München.

Discuțiile au continuat la **Summit-ul „Ucraina - Europa de Sud-Est”**, având ca teme apropierea relațiilor bilaterale și schimbul de experiență în procesul de integrare europeană.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul croat al afacerilor externe, Gordan Grlić Radman

Slovenia

Un moment important al relațiilor **moldo-slovene** a fost întrevenera ministrului Mihai Popșoi cu ministrul de externe al Sloveniei, Tanja Fajon, în cadrul **Forumului Strategic de la Bled**.

Cooperarea bilaterală a primit un nou impuls în cadrul **consultărilor politice moldo-slovene**, care s-au axat pe procesul de aderare la Uniunea Europeană, securitatea regională și alte domenii de interes comun.

Regatul Spaniei

Ministrul de interne al **Regatului Spaniei**, Fernando Grande Marlaska s-a aflat la Chișinău (17-18 aprilie), oficializând donația unui lot de echipamente în valoare de aproximativ 1 milion de euro pentru Inspectoratul General al Poliției. Totodată, ministrul agriculturii și industriei alimentare al Republicii Moldova, Vladimir Bolea, a efectuat o vizită în Spania, unde au fost puse bazele colaborării bilaterale în domeniul agricol.

Portugalia

În continuarea contactelor la nivel înalt stabilite în 2023, **Portugalia** a menținut sprijinul său ferm pentru parcursul european al Republicii Moldova. Un moment semnificativ a fost promovarea de către Rui Rocha, liderul liberalilor și fost președinte al Grupului de prietenie cu Republica Moldova, a **rezoluției parlamentare „Condamnarea intervenției Rusiei în alegerile prezidențiale din RM ca o amenințare la adresa democrației”**.

Grecia și Cipru

Relațiile cu **Republica Elenă** au cunoscut un progres semnificativ în 2024, fiind marcat de deschiderea Ambasadei Greciei la Chișinău. Vizita prim-ministrului Dorin Recean la Atena (1-2 iunie) a condus la consolidarea parteneriatului politic și economic dintre cele două state.

Foto: Prim-ministrul Dorin Recean și omologul grec, Kyriakos Mitsotakis

În relațiile cu **Republica Cipru**, un moment important a fost participarea delegației cipriote la cea de-a cincea ediție a **Conferinței Ministeriale a Platformei de Parteneriat pentru Moldova, desfășurată la Chișinău**, unde Cipru și-a reafirmat sprijinul pentru integrarea europeană a Republicii Moldova.

Bulgaria

Foto: Prim-ministrul Dorin Recean și președintele Bulgariei, Rumen Radev

Cooperarea moldo-bulgară a fost marcată de multiple întrevederi la nivel înalt. Prim-ministrul Dorin Recean s-a întâlnit cu președintele Bulgariei, Rumen Radev, în marja **Forumului Diplomației de la Antalya (13 martie)** și cu prim-ministrul Bulgariei, Nikolay Denkov, la **Forumul Economic Mondial de la Davos (18 ianuarie)**.

Viceprim-ministrul Mihai Popșoi a avut consultări cu ministrul bulgar de externe, Ivan Kondov, în mai multe ocazii, inclusiv în marja **Adunării Generale ONU (22 septembrie)**, la **reuniunea Comisiei mixte economice (Chișinău, 26 martie)** și în cadrul **Forumului Economic Moldova-Bulgaria (26-27 martie)**.

Un pas important în sprijinul comunității bulgare din Republica Moldova a fost

semnarea Acordului pentru crearea unei filiale a Universității „Angel Kanchev” din Ruse la Universitatea din Taraclia (26 martie), ratificat de Parlamentul Republicii Moldova pe 8 noiembrie.

Dialogul cu autoritățile **Republicii Malta** s-a concentrat pe integrarea europeană a Republicii Moldova, agenda de reforme și securitatea regională. Aceste subiecte au fost principalele teme de discuție în cadrul vizitei ministrului maltez pentru afaceri externe, europene și comerț, [Ian Borg](#), la Chișinău (12 aprilie).

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul pentru afaceri externe, europene și comerț al Maltei, Ian Borg

Pe parcursul anului 2024, Republica Moldova a menținut un dialog constant cu țările candidate la UE, axat pe consolidarea relațiilor politico-diplomatice și schimbul de bune practici în procesul de integrare europeană.

Președinta Maia Sandu s-a întâlnit cu omologul său din Muntenegru, Jakov Milatović, la Summit-ul pentru Pace în Ucraina (Bürgenstock, Elveția, 15-16 iunie) și la Summit-ul Europei de Sud-Est (Tirana, 28 februarie). În marja **Summit-ului regional din Tirana (28 februarie)**, președinta Maia Sandu a avut o întrevedere cu prim-ministrul Albaniei, Edi Rama, iar la **Summit-ul pentru Pace din Elveția (15 iunie)** a discutat cu președintele Albaniei, Bajram Begaj.

În cadrul **Conferinței ONU privind schimbările climatice (COP29, Azerbaidjan)**, președinta Maia Sandu a avut întrevederi cu președintele prin rotație al Bosniei și Herțegovinei, Denis Bećirović, și cu președintele Turciei, Recep Tayyip Erdoğan.

La nivel guvernamental, prim-ministrul Dorin Recean s-a întâlnit cu președintele Consiliului de Miniștri al Bosniei și Herțegovinei, Borjana Krišto.

Relațiile cu aceste **state candidate la UE** au fost consolidate și prin întâlniri la nivel de ministere de externe, printre care:

- Viceprim-ministrul Mihai Popșoi a avut întrevederi cu ministrul de externe albanez, Igli Hasani, și cu ministrul de externe macedonean, Bujar Osmani, în cadrul **Conferinței de Securitate de la München (16-17 februarie)**;
- Întâlnirea ministrului Mihai Popșoi cu ministrul afacerilor externe sârb, Ivica Dačić, în marja **Forumului Diplomatiei de la Antalya (2 martie)**.
- Vizita la Chișinău a ministrului macedonean al afacerilor europene, [Orhan Murtezani](#) (13 decembrie).

Foto: Ministrul pentru Afaceri Europene al Macedoniei de Nord, Orhan Murtezani în vizită de lucru în Republica Moldova

Un moment semnificativ în relația cu **Republica Turcia** a fost participarea ministrului Mihai Popșoi la **Forumul Diplomatiei de la Antalya**, unde a avut o întrevedere cu ministrul afacerilor externe al Turciei, **Hakan Fidan**. Cu această ocazie, au fost stabilite prioritățile cooperării moldo-turce pentru perioada următoare.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul afacerilor externe al Turciei, Hakan Fidan

2.4. Relațiile cu partenerii strategici și de dezvoltare

Relațiile dintre **Republica Moldova și Statele Unite ale Americii** au continuat să evolueze într-un ritm constant și pozitiv, menținând tendințele din ultimii doi ani. Dialogul politic la nivel înalt a fost susținut de o serie de evenimente importante.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și secretarul de stat al Carolinei de Nord, Elaine F. Marshall

Un moment esențial a fost consolidarea dialogului strategic prin cele trei vizite ale viceprim-ministrului, ministrului afacerilor externe Mihai Popșoi în SUA. Ultima dintre aceste vizite a avut loc într-un context politic marcat de instalarea unei noi administrații în SUA și de dominația republicană în Congres, fiind un pas crucial pentru menținerea Republicii Moldova pe agenda instituțiilor americane.

Vizita secretarului de stat al SUA, Antony J. Blinken (29 mai) a consolidat sprijinul SUA pentru reforme, securitate și reziliența energetică a Republicii Moldova.

Foto: Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu și secretarul de stat al SUA, Antony J. Blinken

Oficialul american a vizitat stația electrică din satul Brăila, unde vor fi instalate sisteme de stocare a energiei electrice, cu o investiție de 85 de milioane de dolari SUA, parte a unui pachet de 300 de milioane de dolari SUA destinat consolidării sectorului energetic al Republicii Moldova. Blinken a anunțat și un sprijin adițional de 50 de milioane de dolari SUA pentru anul fiscal 2024..

Republica Moldova a găzduit mai multe delegații americane, inclusiv congresmeni, conducerea USAID și oficiali ai Departamentului de Stat. Asistența totală acordată de SUA de la începutul războiului din Ucraina a depășit 949 de milioane de dolari SUA. În acest context, SUA au impus sancțiuni

împotriva a trei entități și două persoane din Republica Moldova, implicate în subminarea democrației și a proceselor electorale.

Relațiile cu **Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord** au continuat să avanseze, bazându-se pe parteneriatul strategic bilateral multidimensional. Vizita președintei Maia Sandu la Londra, la **Summit-ul Comunității Politice Europene (18 iulie 2024)**, a inclus o întrevedere cu prim-ministrul Keir Starmer.

Sprijinul pentru parcursul democratic și european al Republicii Moldova a fost reafirmat în cadrul vizitei la Chișinău a secretarului de stat pentru Afaceri Externe, Commonwealth și Dezvoltare, David Lammy ([20 noiembrie](#)). În aceeași zi a fost semnat Parteneriatul bilateral pentru Apărare și Securitate, consolidând colaborarea în domeniul apărării.

Foto: Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu și secretarul de stat pentru Afaceri Externe, Commonwealth și Dezvoltare, David Lammy

Regatul Unit continuă să fie un partener strategic al Republicii Moldova în consolidarea sectorului apărării și asigurarea securității, fiind semnat *Parteneriatului bilateral pentru Apărare și Securitate* (20 noiembrie).

Asistența Regatului Unit, inclusiv în cadrul Platformei de Regatul Unit continuă să sprijine reziliența și dezvoltarea Republicii Moldova prin **Platforma de Parteneriat**, inclusiv prin £2 milioane pentru Cybercor, £5 milioane

pentru refugiații ucraineni și protecția socială, precum și prin proiecte în securitate energetică, dezvoltare economică, combaterea corupției și comunicare strategică.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și secretarul de stat pentru Afaceri Externe, Commonwealth și Dezvoltare, David Lammy

Cooperarea bilaterală este consolidată în cadrul **Dialogului Strategic RM-UK**, a cărui **treia reuniune** a avut loc la Londra (30 aprilie), fiind organizată în aceeași perioadă și vizita viceprim-ministrului Mihai Popșoi.

Pe plan economic, Regatul Unit a extins pentru 5 ani liberalizarea exportului produselor agricole moldovenești.

Foto: Reuniunea Dialogului Strategic Republica Moldova – Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord

Elveția

Conform **Strategiei de politică externă a Confederației Elvețiene**, Republica Moldova rămâne o prioritate. **Programul de cooperare pentru 2025-2028** sprijină integrarea europeană a Republicii Moldova și reziliența țării, cu intervenții în sănătate, dezvoltare economică și guvernanță.

Elveția a avut un rol esențial în organizarea **Summit-ului pentru Pace în Ucraina (15-16 iunie, Bürgenstock)**, unde Republica Moldova a fost reprezentată de președinta Maia Sandu.

Norvegia

Un moment de referință în relațiile cu **Regatul Norvegiei** a fost vizita de stat a președintei Maia Sandu la Oslo (6-7 mai), însoțită de viceprim-ministrul, ministrul afacerilor externe Mihai Popșoi și alți membri ai Guvernului.

Foto: Vizita președintei Republicii Moldova, Maia Sandu la Oslo

În octombrie 2024, Norvegia a inaugurat oficiul Ambasadei sale la Chișinău și a lansat **pachetul de asistență „Nansen”** în valoare de 30 de milioane de euro, destinat energiei, educației și protecției mediului.

Canada

Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul de externe al Canadei, Mélanie Joly

Relațiile bilaterale **moldo-canadiene** au fost consolidate prin dialogul președintei Maia Sandu cu prim-ministrul Justin Trudeau, precum și prin contactele directe dintre miniștrii de externe Mihai Popșoi și [Mélanie Joly](#), aflată în vizită la Chișinău pe 30 ianuarie. Dialogul a fost aprofundat în cadrul **celei de-a doua runde a consultărilor politice Republica Moldova-Canada (22 mai)**.

Un moment semnificativ a fost **adoptarea Declarației comune** de către **Canada, SUA și Regatul Unit (13 iunie)**, privind interferențele Rusiei în procesele electorale din Republica Moldova.

Israel

Relațiile cu **Israel** au rămas stabile, chiar și în contextul situației de securitate din Orientul Mijlociu. Progresele din 2024 au inclus consolidarea cadrului juridic bilateral prin semnarea și ratificarea acordului privind recunoașterea și conversiunea permiselor de conducere și încheierea mai multor Memorandumuri de cooperare, inclusiv în domeniul arhivistic.

Protejarea cetățenilor moldoveni aflați în zonele cu risc de securitate a fost o preocupare constantă a autorităților.

Japonia

Republica Moldova a continuat să beneficieze de asistență semnificativă din partea **Japoniei**, în special în sănătate și infrastructura feroviară, incluzând un sprijin de 7 milioane de euro pentru spitale și dotări pentru Ministerul Afacerilor Interne.

Vizita oficială a viceprim-ministrului Mihai Popșoi la Tokyo (11-14 noiembrie) și **cea de-a patra rundă de consultări politice interministeriale** (5 decembrie, Tokyo), conduse din partea Republicii Moldova de secretarul de stat Sergiu Mihov, au întărit cooperarea economică și culturală dintre cele două țări.

Foto: Ministrul Mihai Popșoi și ministrul afacerilor externe al Japoniei, Takeshi Iwaya

2.5. Relațiile cu partenerii tradiționali și cu alte state

Republica Populară Chineză

Anul 2024 a fost marcat de progrese semnificative în consolidarea parteneriatului cu **Republica Populară Chineză**. Un moment important a fost **organizarea consultărilor politice moldo-chineze la nivel de secretari de stat**, la Beijing (3 decembrie). Discuțiile au abordat politica externă, cooperarea

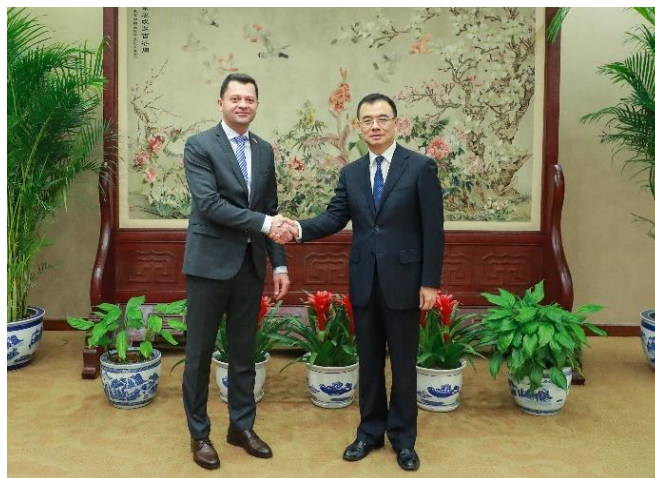

Foto: Secretarul de stat Sergiu Mihov și omologul său chinez Liu Bin

internațională, relațiile comercial-economice și umanitare.

O evoluție semnificativă pentru dezvoltarea relațiilor economice a fost desfășurarea **Forumului de Afaceri Republica Moldova-China la Chișinău (6 iunie)**, care a reunit 19 companii chineze și aproximativ 100 de participanți din diverse domenii.

Republica Coreea

În 2024, relațiile cu **Republica Coreea** au continuat să evolueze pozitiv, cu progrese concrete în cooperarea politică și economică. Un moment de referință a fost întrevvederea dintre ministrul Mihai Popșoi și omologul său coreean, Cho Tae-yul, desfășurată în marja **Adunării Generale a ONU**.

Republica India

Relațiile cu **India** au avansat, cu un accent pe diversificarea cooperării în domeniul comerțului, migrației și energiei verzi.

Un pas important a fost vizita oficială a ministrului Mihai Popșoi la New Delhi (15-16 decembrie), unde a fost semnată Declarația de intenție privind migrația, deschizând noi oportunități pentru mobilitatea forței de muncă.

Foto: Ministrul Mihai Popșoi și ministrul afacerilor externe al Indiei, Subrahmanyam Jaishankar

Un moment marcant a fost ceremonia de inaugurare oficială a Ambasadei Republicii Moldova la New Delhi, consolidând relațiile diplomatice dintre cele două țări și deschizând noi perspective pentru cooperare economică și culturală.

Țările din Caucazul de Sud și Asia Mijlocie

Relațiile cu **țările din Caucazul de Sud și Asia Mijlocie** au fost dinamizate, atât prin cooperarea în cadrul ONU, cât și prin dezvoltarea parteneriatelor în domeniul energiei și comerțului.

- Președinta Maia Sandu a participat la **Summit-ul ONU COP29 pentru acțiuni climatice din Azerbaidjan**, unde a avut o întrevedere cu președintele Republicii Kazahstan, Kassym-Jomart Tokayev. Discuțiile s-au concentrat pe consolidarea relațiilor bilaterale, inclusiv pe

deschiderea Ambasadei Republicii Moldova la Astana.

- Ministerul Afacerilor Externe a desfășurat consultări politice interministeriale cu instituțiile omoloage din Republica Armenia și Republica Uzbekistan.

Statele din Golf

În 2024 Ministerul Afacerilor Externe a acționat pentru diversificarea relațiilor externe cu **Qatar, Emiratele Arabe Unite și Arabia Saudită**.

Un moment important a fost vizita viceprim-ministrului Mihai Popșoi la Riad (4-5 noiembrie), în cadrul căreia a fost semnat **Acordul general de cooperare** dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Arabiei Saudite.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și ministrul saudit al afacerilor externe, Prințul Faisal bin Farhan Al Saud.

3.COOPERAREA MULTILATERALĂ

3.1. Organizația Națiunilor Unite

Pentru Republica Moldova ONU rămâne o platformă esențială pentru gestionarea provocărilor globale și susținerea ordinii internaționale bazate pe reguli. Această poziție a fost reafirmată de prim-ministrul Dorin Recean și viceprim-ministrul Mihai Popșoi în cadrul **segmentului de nivel înalt al sesiunii a 79-a a Adunării Generale a ONU (UNGA79)** și al altor evenimente conexe.

Delegația Republicii Moldova condusă de președinta Maia Sandu a participat la **Summit-ul Liderilor Mondiali pentru Acțiune Climatică** și la segmentul de nivel înalt al **COP29** (11-22 noiembrie), cel mai important eveniment global în domeniul mediului. În cadrul acestuia, președinta Maia Sandu a susținut o intervenție națională și a avut mai multe întreveneri bilaterale.

Foto: Participarea viceprim-ministrului Mihai Popșoi la cea de-a 79-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite

Ministerul Afacerilor Externe a asigurat participarea miniștrilor și secretarilor de stat la peste **30 de sesiuni ONU**, contribuind la organizarea în Republica Moldova a peste 12 vizite ale oficialilor de nivel înalt ONU, inclusiv: Președintele Adunării Generale a ONU, Înaltul

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și președintele Adunării Generale ONU, Dennis Francis

Comisar al ONU pentru Refugiați, Directorul general al Organizației Internaționale a Muncii.

Republica Moldova a fost co-autoare, semnatară sau susținătoare a peste 350 de declarații, rezoluții și discursuri în cadrul ONU, inclusiv 37 de declarații privind agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei.

Pe parcursul anului 2024 Ministerul Afacerilor Externe a gestionat exercitarea mandatelor în 10 structuri electivale ale ONU:

1. Consiliul Executiv al Organizației Mondiale a Sănătății;
2. Comisia pentru Populație și Dezvoltare;
3. Corpul Comun de Inspecție;
4. Comitetul Împotriva Torturii;
5. Consiliul Executiv al UNDP/UNFPA/UNOPS;
6. Subcomitetul pentru Prevenirea Torturii;
7. Comitetul pentru Sedii UNESCO;
8. Comitetul Executiv al Comisiei Europene pentru Agricultură FAO;
9. Comitetul pentru Turism și Competitivitate/Organizația Mondială a Turismului;
10. Vicepreședinția Adunării Generale ONU).

De asemenea, Republica Moldova a prezidat/co-prezidat 5 reuniuni de nivel înalt, inclusiv: președinția Conferinței Internaționale a Muncii, președinția celei de-a 34-a sesiuni a Conferinței Regionale FAO pentru Europa, vicepreședinția Adunării Generale ONU, vicepreședinția celei de-a 77-a Asamblée Mondiale a Sănătății și vicepreședinția celei de-a 2-a Conferințe regionale de evaluare a implementării Pactului Global pentru Migrație).

Republica Moldova a fost **aleasă în 10 structuri ONU**, inclusiv:

- **Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului (CRC)** – mandat 2025-2029;
- **Corpul Comun de Inspecție al ONU** – mandat 2026-2030;
- **Vicepreședinția Adunării Generale ONU** (79-a sesiune, 2024-2025);
- **Vicepreședinția Comitetului pentru Energie Sustenabilă** (UNECE, 2024-2026);
- **Membru al Biroului Convenției CETAI** (2024-2026);
- **Membru al Grupului de Lucru pentru Implementarea CETAI** (2024-2028).

Pentru creșterea vizibilității internaționale și alinierea la angajamentele globale, Republica Moldova a încheiat **160 de aranjamente de sprijin reciproc cu statele membre ale ONU**.

3.2. Consiliul Europei și drepturile omului

În 2024 diplomația moldovenească a consolidat cooperarea cu **Consiliul Europei (CoE)** prin multiple vizite oficiale și evenimente de nivel înalt:

- Vizitele candidaților la funcția de Secretar General al CoE;
- Marcarea a 75 de ani de la fondarea Consiliului Europei;

- Detașarea a două misiuni de monitorizare a alegerilor în contextul anului electoral.

Foto: Participarea ministrului Mihai Popșoi în cadrul sesiunii de primăvară a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE)

Poziția Republicii Moldova privind **drepturile omului, libertățile fundamentale și consolidarea instituțiilor democratice** a fost expusă de viceprim-ministrul Mihai Popșoi în cadrul:

- **Sesiunii de primăvară a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE, 15-19 aprilie);**
- **Cea de-a 133-a sesiune a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (17 mai)**, care a marcat 75 de ani de la înființarea CoE.

Foto: Participarea ministrului Mihai Popșoi la cea de-a 133-a sesiune a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei

Au continuat eforturile pentru **implementarea Planului de Acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova 2021-2024**, prin care **16 proiecte** au sprijinit instituțiile publice, mass-media și societatea civilă.

Pe 19 noiembrie 2024 în cadrul Comitetului de Miniștri al CoE a fost **adoptat noul Plan de Acțiuni al Consiliului Europei pentru Republica Moldova (2025-2028)**, axat pe sprijinirea angajamentelor legate de procesul de aderare la Uniunea Europeană.

3.3. Organizația Tratatului Nord Atlantic (NATO)

Obiectivul major al Republicii Moldova în relația cu **NATO** a fost menținerea suportului statelor membre pentru suveranitatea și integritatea teritorială a țării, precum și dreptul suveran al Republicii Moldova de a-și alege modelul de dezvoltare și cursul politicii externe fără ingerințe externe.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și secretarul general adjunct al NATO, Mircea Geoană

Un moment important în intensificarea dialogului politic și a cooperării bilaterale în 2024 a fost vizita președintei Maia Sandu la Cartierul General NATO (10 decembrie) și participarea la **reuniunea Consiliului Nord-Atlantic (NAC) în formatul 32 aliați + RM**.

Pe parcursul anului ministrul afacerilor externe Mihai Popșoi a participat la: **Summit-ul NATO de la Washington (9-11 iulie)**; **Reuniunea Consiliului Nord-Atlantic (NAC) în formatul 32 aliați + RM (8 mai)**; Vizita la sediul NATO (20 martie)

Foto. Participarea ministrului Mihai Popșoi la Summit-ul NATO ce a marcat cea de-a 75-a aniversare de la crearea Alianței

Subiectele privind securitatea regională, provocările la adresa Republicii Moldova, sprijinul din partea NATO și implementarea proiectelor bilaterale au fost abordate și în cadrul vizitelor oficialilor NATO la Chișinău, inclusiv:

- Jean-Charles Ellermann-Kingom, secretarul general adjunct NATO pentru inovații, război hibrid și securitate cibernetică (17-18 noiembrie);
- Krisztián Meszaros, director general al Direcției pentru parteneriate și afaceri globale a Secretariatului Internațional NATO (20-21 iunie);
- Tanea Hartman, șefa Direcției pentru Parteneriatul Estic al NATO (4-5 martie);

De asemenea, este important a menționa participarea secretarului de stat Valeriu Mija la **reuniunea Comitetului pentru Parteneriate și Securitate prin Cooperare (PCSC) în format 32 aliați + RM (26 noiembrie)**.

O direcție prioritară a cooperării Republicii Moldova cu NATO a fost sporirea rezilienței față de noile provocări. În acest context, au fost organizate:

- **Exercițiul NATO-Moldova TTX „Coherent Resilience 2024” (12-14 martie, Chișinău)**, axat pe consolidarea securității energetice;

- **Cea de-a doua ediție a consultărilor Moldova-Ucraina-NATO (3-4 decembrie)** privind combaterea amenințărilor hibride.

3.4. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)

În contextul provocărilor de securitate din regiune, autoritățile Republicii Moldova și-au concentrat eforturile pe **asigurarea stabilității și securității naționale**, precum și pe **identificarea de soluții viabile pentru problemele locuitorilor de pe ambele maluri ale Nistrului**.

Problematika transnistreană și procesul de reintegrare au rămas priorități pe agenda de dialog cu partenerii externi și în cadrul **forurilor internaționale**, inclusiv **ONU, OSCE și Consiliul Europei**.

Foto: Vizita la MAE a reprezentantului special (RS) al președintelui în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană, Thomas Mayr-Harting

Pe agenda discuțiilor în cadrul OSCE s-au regăsit constant subiectele privind libera circulație, dificultățile fermierilor din raionul Dubăsari, înmatricularea mijloacelor de transport, probleme de ordin fiscal și vamal, funcționarea școlilor cu predare în grafie latină din regiunea transnistreană, fiind continuate demersurile privind necesitatea asigurării condițiilor adecvate pentru instituțiile respective de învățământ.

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și președintele în exercițiu al OSCE, ministrul afacerilor externe al Maltei, Ian Borg

Demersurile diplomatice s-au concentrat pe **asigurarea condițiilor adecvate** pentru aceste instituții de învățământ și protejarea drepturilor fundamentale ale omului, care continuă să fie grav încălcate în **regiunea transnistreană**.

În urma **eforturilor comune cu partenerii internaționali**, în 2024 s-a reușit **eliberarea cetățenilor Vladimir Dudnic (15 august) și Victor Pleșcanov (16 mai)**, deținuți abuziv de regimul de la Tiraspol pe motive politice.

O vizită importantă în Republica Moldova a fost cea a președintelui în exercițiu al OSCE, ministrul afacerilor externe al Maltei, **Ian Borg** (12 aprilie).

De asemenea, au avut loc:

- vizite ale reprezentantului special (RS) al președintelui în exercițiu al OSCE pentru reglementarea transnistreană, **Thomas**

Mayr-Harting (11-12 martie, 6-8 iunie, 9-11 octombrie, 20-21 noiembrie);

- 2 vizite ale Reprezentantului special al Uniunii Europene în procesul de negocieri privind reglementarea transnistreană, **Dorota Dlouchy-Suliga** (9-12 aprilie, 18-22 noiembrie);
- 3 vizite ale ambasadorului cu misiuni speciale a Ucrainei, responsabil de dosarul transnistrean, **Paun Rohovei** (29 ianuarie, 12 aprilie, 18 iunie).

Foto: Secretarul de stat, Valeriu Mija și președintele în exercițiu al OSCE, ministrul afacerilor externe al Maltei, Ian Borg

O acțiune importantă pe dimensiunea OSCE a fost participarea delegației Republicii Moldova, condusă de secretarul de stat al MAE, Valeriu Mija, la cea **de-a 31-a reuniune anuală a Consiliului Ministerial al OSCE (5-6 decembrie, Malta)**.

În cadrul OSCE, reprezentanții Republicii Moldova au reiterat angajamentul pentru soluționarea pașnică a diferendului transnistrean, cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a țării. Totodată, a fost **subliniată necesitatea retragerii trupelor ruse staționate ilegal pe teritoriul Republicii Moldova, precum și evacuarea și distrugerea munițiilor**, în conformitate cu:

- **Angajamentele OSCE de la Summit-ul de la Istanbul din 1999**

- **Rezoluția 72/282 a Adunării Generale a ONU (2018).**

3.5. Evenimente în format multilateral

Pe 17 septembrie 2024 Chișinăul a găzduit cea de-a 5-a **Conferință Ministerială a Platformei de Parteneriat pentru Republica Moldova (MPP2024)**, eveniment care a reunit 35 de state (inclusiv Republica Moldova) și 23 de organizații internaționale și instituții financiare.

La conferință au participat:

- Miniștrii afacerilor externe ai statelor fondatoare: Franța, Germania și România
- Miniștri de externe din Lituania, Olanda, Polonia și Spania (prin mesaj video)
- Viceministri și secretari de stat din Cehia, Italia, Turcia, Regatul Unit, Letonia, Slovenia și Danemarca
- Oficiali ai instituțiilor financiare internaționale, inclusiv USAID, Banca pentru Dezvoltare a Consiliului Europei și Banca Europeană de Investiții
- Ambasadori, directori și reprezentanți ai statelor și organizațiilor partenere

Foto: Conferința Ministerială a Platformei de Parteneriat pentru Republica Moldova

Foto: Cea de-a 5-a Conferință Ministerială a Platformei de Parteneriat pentru Republica Moldova (MPP2024)

În acest an platforma și-a redefinit obiectivele, trecând de la un sprijin ad-hoc și urgent la un parteneriat strategic pe termen mediu și lung, concentrat pe creșterea economică, dezvoltarea durabilă și integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Pentru a reflecta această nouă viziune, platforma a fost redenumită Platforma de Parteneriat pentru Republica Moldova.

În cadrul MPP2024 au fost semnate 9 acorduri de finanțare (80 milioane de euro în granturi și 305,1 milioane de euro împrumuturi în condiții avantajoase) care urmează să susțină modernizarea infrastructurii țării, stimularea creșterii economice durabile, îmbunătățirea condițiilor de trai și tranziția la economia verde și sustenabilă în beneficiul cetățenilor.

La finalul evenimentului, miniștrii afacerilor externe ai **Franței, Germaniei, României și Republicii Moldova** au adoptat o **Declarație comună**, prin care:

- **Reafirmă importanța Platformei de Parteneriat** pentru coordonarea asistenței externe;
- **Sublinează angajamentul** de a continua valorificarea acesteia ca **instrument-cheie pentru sprijinirea stabilității și dezvoltării durabile a Republicii Moldova.**

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Poșoi, ministrul afacerilor externe al Germaniei, Annalena Baerbock și ministrul afacerilor externe al României, Luminița Odobescu

4. DIPLOMAȚIA ECONOMICĂ

Foto Lansarea oficială a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) pentru 2024-2027.

În 2024 **activitatea diplomației economice** a Ministerului Afacerilor Externe (MAE) s-a concentrat pe **trei direcții strategice**:

1. **atragera investițiilor străine;**
2. **promovarea produselor moldovenești pe piețele externe;**
3. **poziționarea Republicii Moldova ca destinație turistică atractivă.**

Pentru atingerea acestor obiective MAE a implementat acțiuni direcționate, incluzând organizarea forumurilor economice bilaterale, desfășurarea vizitelor de afaceri și dezvoltarea parteneriatelor cu organizații economice internaționale.

Această abordare a contribuit la consolidarea poziției Republicii Moldova pe plan internațional și la dezvoltarea relațiilor economice externe.

Un moment definitoriu l-a constituit lansarea oficială a **Planului de Acțiuni Republica Moldova – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) pentru 2024-2027**.

Un pas semnificativ în această direcție a fost întrevvederea dintre ministrul Mihai Popșoi și secretarul general al OCDE, Mathias Cormann (2 septembrie, Bled). Sprijinul OCDE în 2024 a fost esențial pentru implementarea reformelor și dezvoltarea capacităților instituționale ale Republicii Moldova în domenii precum justiție, agricultură, mediu și securitate climatică.

Cu ocazia centenarului **Organizației Internaționale a Viei și Vinului (OIV)** eveniment cu semnificație istorică pentru sectorul vitivinicol internațional, MAE a coordonat și facilitat o serie de acțiuni privind participarea Republicii Moldova la evenimentele OIV, printre care:

- reuniunile Comitetului Executiv (COMEX) și Adunării Generale (9 aprilie, Dijon);
- Reuniunea ministerială OIV (12 aprilie, Verona);
- Conferința ministerială OIV (11-13 octombrie, Dijon);
- Congresul OIV 2024;
- reuniunile aferente ale Comitetului Executiv și a Adunării Generale (14-15 octombrie, Dijon).

Foto: Delegația Republicii Moldova la Reuniunea ministerială OIV (Verona, Italia)

Un rezultat semnificativ al eforturilor diplomatice l-a constituit obținerea susținerii din partea țărilor membre și a Secretariatului OIV pentru **organizarea Congresului OIV în Republica Moldova** în perioada 16-21 iunie 2025.

MAE a oferit sprijin esențial pentru organizarea și participarea delegațiilor naționale la o serie de evenimente economice internaționale de înaltă relevanță.

Un exemplu notabil îl **constituie Forumul Economic Mondial de la Davos (17-18 ianuarie)**, recunoscut drept o platformă globală de dialog între lideri politici, economici și sociali. Participarea delegației naționale în frunte cu Prim-ministrul Dorin Recean a facilitat promovarea intereselor economice ale Republicii Moldova, atragerea de investiții strategice și stabilirea unor relații de cooperare cu actori internaționali de prim rang.

De asemenea, MAE a susținut participarea delegațiile naționale la **forumul investițional**

„Moldova - România: Capital Bridges” (26-27 martie, București) și la **Conferința pentru Reconstrucția Ucrainei** (11 iunie, Berlin). Aceste evenimente au oferit platforme pentru promovarea relațiilor economice bilaterale, atragerea de investiții și dezvoltarea unor parteneriate strategice cu țările partenere.

În vederea atragerii investițiilor străine în Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Externe a acordat suport în organizarea vizitei delegației Agenției de Investiții în diverse state, între care Germania (Berlin, 29 februarie-1 martie), Italia (15-16 mai, Vicenza), Suedia (22-23 mai, Stockholm), Irlanda (05-09 august, Dublin), Japonia (26-29 septembrie, Tokyo), India (19 decembrie, New Delhi).

În 2024 MAE a facilitat **lansarea și relansarea a 20 de curse aviatice** de pe Aeroportul Internațional Chișinău, consolidând conectivitatea internațională a Republicii Moldova.

Foto: Participarea prim-ministrului Dorin Recean la forumul investițional „Moldova - România: Capital Bridges” (26-27 martie, București)

Printre noile destinații se numără: **Frankfurt, Istanbul, Budapesta, Riga, Stuttgart, Hamburg, Tbilisi, Viena, Varșovia, Abu Dhabi, Manchester, Bruxelles, Berlin, Dortmund, Memmingen, Nürnberg, Bologna, Verona și Paris.**

Punând un accent deosebit pe evidențierea produselor autohtone, în mod special vinuri, fructe în stare proaspătă, produse ecologice, fructe și legume procesate, produse cosmetice și altele în anul curent, MAE a fost activ implicat în coordonarea și participarea la peste 30 de evenimente de promovare, inclusiv târguri și expoziții în peste 20 de țări din Europa, America și Asia, precum:

- 1) „Săptămâna Verde” (Berlin, 19-28 ianuarie);
- 2) „Fruit Logistica 2024” (Berlin, 7-9 februarie),
- 3) „Wine Paris & Vinexpo Paris 2024” (Paris, 12-14 februarie) și
- 4) „ProWein 2024” (Düsseldorf, 10-12 martie),

- 5) „BIOFACH 2024” (Nürnberg, 13-16 februarie),
- 6) Salonul Dunărean de la Berlin (Berlin, 7 martie),
- 7) Vin Italy (Verona, 14-17 aprilie),
- 8) „Riga Food 2024” (Riga, 5-7 septembrie)
- 9) „Gulfood 2024” (Dubai, 19-23 februarie)
- 10) Saudi Horeca (Riyadh, 25-27 noiembrie),
- 11) „Fresh Produce India 2024” (Mumbai, 21 martie),
- 12) „Cosmo Perfumery & Cosmetics 2024” (Bologna, 21-24 martie),
- 13) „BIFE-SIM 2024” (București, 9-22 septembrie),
- 14) „EXPO REAL 2024” (München, 7-9 octombrie).

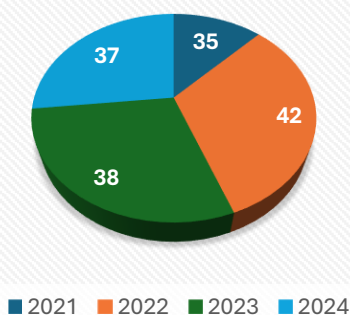
Totodată, MAE a sprijinit organizarea târgurilor de vinuri, sesiuni de degustare și festivaluri ale vinului moldovenesc în Austria, Belgia, China, Cehia, Irlanda, Italia, Japonia, Lituania, Marea Britanie, Polonia și România.

5. PROMOVAREA ȘI FORTIFICAREA CADRULUI JURIDIC INTERNAȚIONAL

5.1. Dimensiunea bilaterală

În anul 2024 Republica Moldova a semnat 37 de tratate bilaterale, menținând astfel același nivel ca în 2023. În prezent, Registrul de Stat al Tratatelor cuprinde 1.957 de acorduri bilaterale.

Numărul tratatelor bilaterale încheiate de RM (2021-2024)

Din cele 37 de tratate semnate, 5 sunt la nivel interstatal, 26 la nivel interguvernamental și 6 la nivel interministerial. Totodată, în anul de referință au intrat în vigoare 7 tratate interstatale, 18 tratate interguvernamentale și 6 tratate interministeriale, dintre care 11 tratate au fost semnate în anii anteriori, dar au fost ratificate și implementate în 2024.

Din numărul total al tratatelor semnate merită a fi remarcate cele de importanță majoră pentru cetățenii Republicii Moldova:

- 1. Conversiunea permiselor de conducere cu o serie de state:** Statul Israel (semnat la Ierusalim la 20 martie 2024, în vigoare din 27 octombrie 2024); Republica Albania (semnat la Tirana la 21 martie 2024, în vigoare din 11 iunie 2024, Regatul Spaniei (semnat la Chișinău la 18 aprilie 2024, în vigoare din 29 septembrie 2024); Republica Elenă (semnat la Atena la 2 iulie 2024); Republica Franceză (semnat la Paris la 12 iulie 2024).

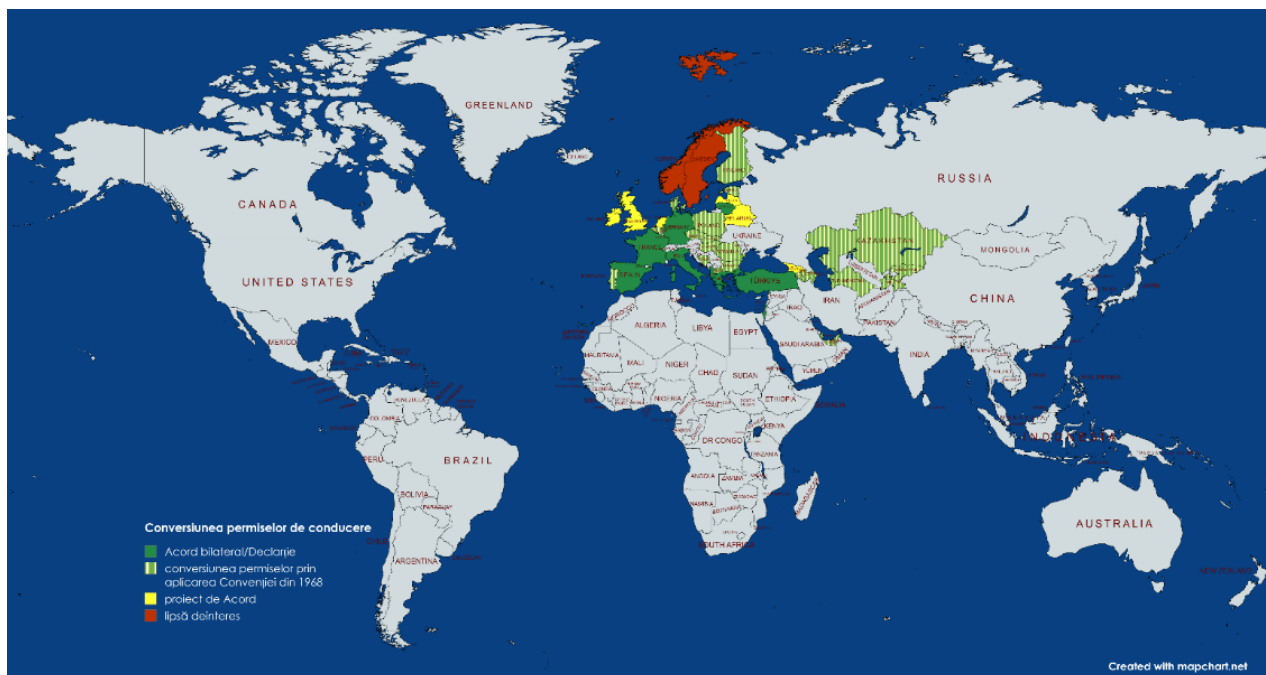

Foto: Prin culoarea verde și culoarea verde/galbenă sunt marcate țările în care cetățenii Republica Moldova își pot preschimba permisul fie în baza unui tratat, alți înțelegeri sau a Convenției din 1968 asupra circulației rutiere, iar cu galben statele cu care se negociază astfel tratate.

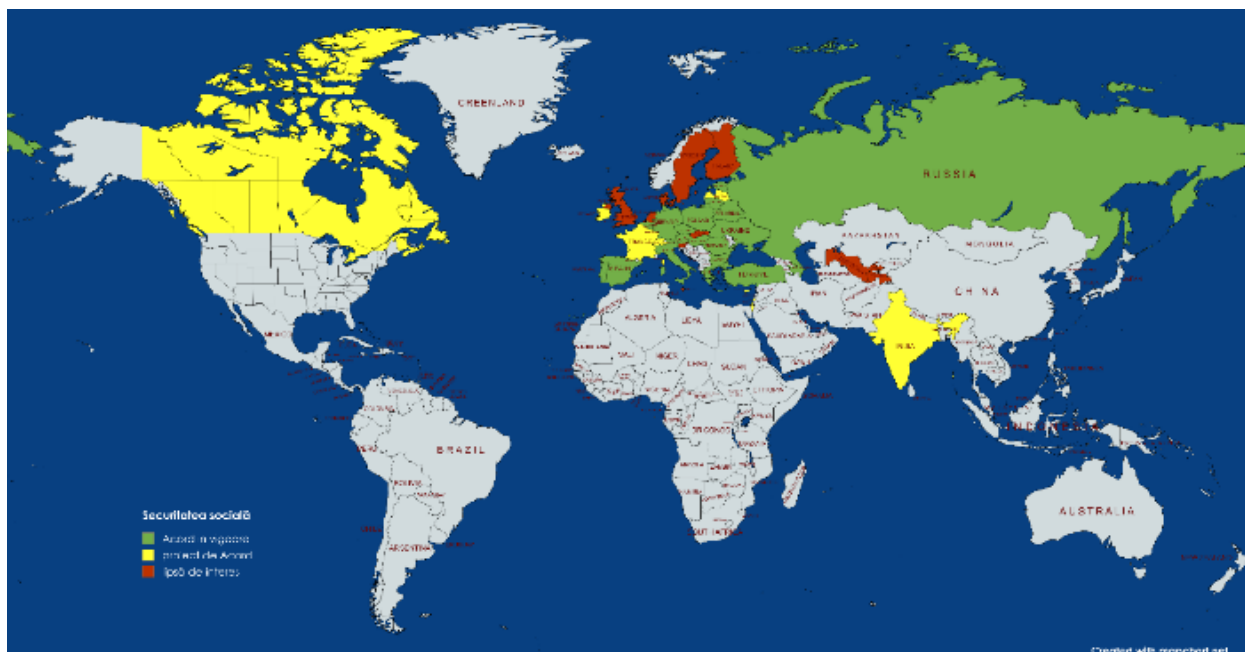

Foto: În imagine cu verde sunt marcate țările cu care Republica Moldova are încheiate acorduri de protecție socială, iar cu galben statele cu care se negociază astfel de tratate

2. **Securitatea socială:** Letonia (semnat la Geneva la 13 iunie 2024, în vigoare din 01 iulie 2024); Italia (semnat la Roma la 31 octombrie 2024).
3. **Servicii aeriene:** Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (semnat la Londra la 22 ianuarie 2024, aplicat provizoriu din data semnării).

5.2. Dimensiunea multilaterală

În anul 2024 cadrul juridic multilateral a fost suplinit cu 24 noi tratate care a consolidat baza legală cu: UE – 10; ONU – 2; Consiliul Europei – 5; Alte instituții internaționale – 8.

Bază juridică dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană a avut o dinamică pozitivă, accelerată de demararea negocierilor de aderare.

În acest sens, în 2024 Republica Moldova s-a asociat unor serii de programe ale UE, încheind următoarele acorduri:

- 1) Acordul dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la **Programul Europa Digitală** (2021-2027), semnat la 19.02.2024;
- 2) Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la **Programul „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori”** (2021-2027), semnat la 15.10. 2024;
- 3) Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la **Programul „Justiție”** (2021-2027), semnat la 15 octombrie 2024.
- 4) Acordul cadru pentru **suspendarea contribuțiilor financiare ale Republicii Moldova la programele Uniunii Europene**, semnat la Chișinău, la 23 ianuarie 2024, care scutește țara noastră de contribuția financiară anuală, pentru participarea la programele Uniunii Europene, precum: Fiscalis, Customs,

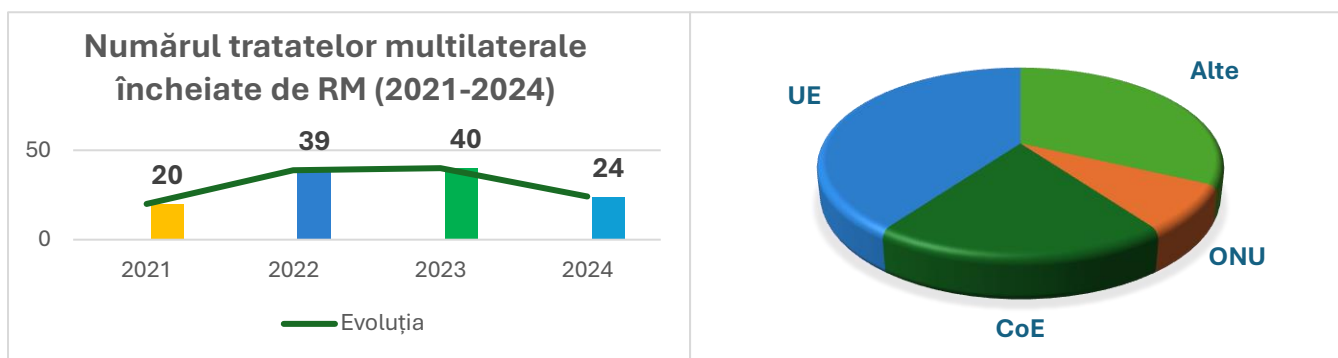

Foto: Evoluția cadrului juridic multilateral în 2024

Single Market Programme, EU4Health, LIFE, Horizon Europe, Union Civil Protection Mechanism, Connecting Europe Facility.

Cadrul normativ încheiat cu UE în 2024, de rând cu programele anterioare semnate în 2022-2023 (11 la număr), are menirea de a sprijini reziliența și reformele prioritare din Republica Moldova în conformitate cu Agenda de Asociere 2021-2027 și avansarea în procesul de aderare a RM la UE.

5.3. Aspecte juridice ale cooperării în cadrul organizațiilor internaționale

În anul 2024 au fost semnate sau au intrat în vigoare acorduri multilaterale importante încheiate pe alte platforme precum UNESCO, Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat și altele:

- Convenția globală pentru recunoașterea calificărilor din învățământul superior (încheiată la 25 noiembrie 2019, în vigoare pentru Republica Moldova din 02.04.2024);
- Convenția de la Haga privind acordurile de alegre a forului (încheiată la 30.06.2005, în vigoare pentru Republica Moldova din 01.07.2024);
- Convenția privind transporturile internaționale feroviare (încheiată la

09.05.1980, în vigoare pentru Republica Moldova din 01.09.2024);

- Acordul de comerț liber între Republica Moldova și statele membre EFTA (semnat de către Republica Moldova la 27.06.2023, în vigoare din 01.09.2024);
- Protocolul la Acordul privind transportul internațional ocazional de călători cu autocarul și autobuzul (Acordul INTERBUS), (încheiat la 21.12.2012, în vigoare din 01.10.2024).

În scopul accelerării procesului de integrare și atingerii obiectivului fundamental de aderare la Uniunea Europeană, care reprezintă prioritatea de bază a politicii externe și interne a Republicii Moldova, autoritățile naționale au continuat **revizuirea bazei juridice cu CSI**.

Respectiv, către sfârșitul anului 2024 au fost denunțate 67 de tratate CSI din totalul de 282 la care țara noastră era parte la începutul anului 2023, iar 56 dintre tratatele denunțate deja și-au stins efectele.

6. ACȚIUNEA CONSULARĂ ȘI ASISTENȚA CETĂȚENILOR MOLDOVENI AFLAȚI PESTE HOTARE

Pe parcursul anului 2024 Ministerul Afacerilor Externe a acordat o atenție sporită extinderii și îmbunătățirii serviciilor consulare, consolidării cadrului juridic în domeniu și intensificării interacțiunii cu diaspora. Un aspect prioritar al acțiunii consulare a fost asigurarea dreptului fundamental la vot al cetățenilor moldoveni din afara țării, în special în contextul organizării procesului electoral peste hotare.

Anul 2024 a fost marcat de evenimente externe cu impact major asupra activității consulare, precum escaladarea conflictelor armate din Israel, Siria și Liban. În acest context, MAE a întreprins măsuri operative pentru protejarea și sprijinirea cetățenilor moldoveni aflați în zonele afectate.

6.1. Consolidarea cadrului juridic bilateral/multilateral în domeniul consular

Pe parcursul anului au fost menținute eforturile de aliniere a politicilor de viză la prevederile Regulamentului (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului, având în vedere statutul Republicii Moldova de țară candidată la aderarea la UE. Aceste ajustări au vizat în special relația cu statele terțe ai căror cetățeni necesită viză pentru a călători în Uniunea Europeană, inclusiv în Republica Moldova.

6.2. Servicii consulare mai bune, mai multe și mai rapide

În conformitate cu obiectivele stabilite în Planul Național de Dezvoltare pentru anii 2024-2026, MAE a analizat oportunitățile de extindere a rețelei consulare în regiunile cu o prezență semnificativă a cetățenilor moldoveni,

dar aflate la distanțe considerabile de misiunile diplomatice existente. Aceste eforturi au vizat în mod special comunitățile moldovenești din SUA, Canada, Germania și România.

În acest sens putem menționa următoarele acțiuni:

- 1) finalizarea procesului de dezvoltare a platformei e-Consulat, fiind inițiată pilotarea în cadrul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare;
- 2) organizarea a 4 misiuni ale Agenției Servicii Publice de asistență pentru servicii de pașaport / buletin de identitate și acte de stare civilă - în Federația Rusă, Republica Franceză, Italia și Statul Israel;
- 3) inițierea procesului de deschidere a două consulate generale în orașele Chicago și Sacramento (SUA).

Tendința ascendentă a solicitărilor de servicii consulare a fost confirmată și de datele centralizate pentru anul 2024, care indică un număr total de 181.443 de servicii consulare acordate la nivel global.

Se observă:

- 1) o descreștere considerabilă a titlurilor de călătorie emise comparativ cu anul 2023;
- 2) o creștere continuă a numărului de vize emise, determinată de reluarea emiterii vizelor electronice de tranzit;
- 3) sporirea numărului dosarelor de cetățenie și acte de stare civilă, cauzată în principal de resortisanții din țările implicate încercând și prin această cale să evite participarea în războiul de agresiune a Federației Ruse în Ucraina;
- 4) descreșterea numărului de legalizări, odată cu aderarea mai multor state la Convenția de la Haga privind apostila.

Misiunile diplomatice și oficiile consulare	2023	2024
	Anual	Anual
Pașapoarte	49583	47349
Buletine de identitate	14102	14061
Titluri de călătorie	26053	21718
Vize	6894	7153
Examinarea dosarelor privind cetățenia	2142	2739
Eliberarea certificat cetățenie	703	473
Acte stare civilă	8306	10755
Acte notariale	39179	43561
Legalizare	3375	2027
Alte acțiuni	30738	31348
Emigrarea autorizată	393	258
TOTAL	181468	181442

Tabel grafic: intensitatea acțiunii consulare pentru 2024

6.3. Interacțiunea cu diaspora moldovenească

Pe parcursul anului 2024 au fost organizate întâlniri cu reprezentanții diasporei din **Israel, Germania, Franța, Italia, Rusia, Cehia, Portugalia, Irlanda, Canada, Spania, Portugalia, Marea Britanie**, ceea ce sporit nivelul de atenție pentru problemele expuse de reprezentanții comunităților de moldoveni.

De asemenea, un dialog direct și plenar cu cetățenii din diasporă a avut loc în cadrul Zilelor Diasporei desfășurate în luna august, care a adunat cetățeni stabiliți în mai toate statele europene, SUA și Canada

Foto: Viceprim-ministrul Mihai Popșoi și președintele Parlamentului Igor Grosu s-au întâlnit cu membrii diasporei moldovenești din Carolina de Nord

6.4. Alegeri 2024

MAE a avut un rol important în organizarea referendumului și alegerilor prezidențiale desfășurate în perioada octombrie/noiembrie 2024 peste hotarele Republicii Moldova, coordonând cu succes activitățile electorale.

În scrutinul din 3 noiembrie 2024 numărul alegătorilor a depășit substanțial participarea anterioară, iar acest efort de mobilizare a făcut o diferență uriașă. Aproape 330 de mii de conaționali de-ai noștri au venit la secțiile de votare: peste 30 de mii în state ca România, Marea Britanie sau Franța, peste 40 de mii - în Germania, peste 90 de mii – în Italia.

În 2024 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat LP nr. 109 / 2024 *privind implementarea parțială a votului prin corespondență*. Potrivit legii, votarea prin corespondență este o metodă alternativă de vot și la prima etapă a fost aplicat cetățenilor Republicii Moldova aflați pe teritoriul Statelor Unite ale Americii, Canadei, Regatului Norvegiei, Regatului Suediei, Republicii Finlanda și Republicii Islanda.

Foto: Cetățenii din diasporă își exercită dreptul de vot

Foto: Repartizarea buletinelor de vot în secțiile din străinătate este în plină desfășurare

6.5. Gestionarea situațiilor de criză

Foto: Alți 18 cetățeni ai Republicii Moldova, evacuați din Liban cu sprijin internațional

MAE în mod permanent a acordat asistență și protecție cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotarele Republicii Moldova în situațiile de criză. În cooperare cu autoritățile ucrainene, sârbe, române, poloneze, precum și cu Organizația Internațională pentru Migrațiune, în 2024 au fost repatriați 47 cetățeni ai Republicii Moldova, în particular din Liban și Siria.

În perioada ianuarie-decembrie 2024 au fost recepționate peste 1000 de apeluri telefonice și peste 1500 de solicitări prin intermediul rețelelor de socializare și e-mail. Instituția a facilitat repatrierea cetățenilor moldoveni aflați în situații critice, inclusiv a celor afectați de conflictele din Liban și Siria, în colaborare cu organizații și parteneri internaționali. De asemenea, s-a intervenit prompt în cazuri de urgență, inclusiv în accidente rutiere produse peste hotare, fiind oferită asistența consulară necesară.

Foto: 11 cetățeni ai Republicii Moldova evacuați din Liban cu sprijinul Ucrainei și OIM

7. COMUNICARE PUBLICĂ ȘI TRANSPARENȚĂ

În anul 2024 Ministerul Afacerilor Externe a menținut un dialog activ cu mass-media. Conducerea instituției a acordat peste 30 de interviuri presei naționale și peste 20 de interviuri presei internaționale. Totodată, au fost publicate 370 de comunicate de presă, care au reflectat întrevederi bilaterale și activități diplomatice de nivel înalt.

Viceprim-ministrul Mihai Popșoi a susținut 18 conferințe de presă, în urma unor evenimente de importanță majoră, inclusiv briefinguri cu participarea omologilor aflați în vizită în Republica Moldova. Totodată, șeful diplomației moldovene a susținut peste 20 de discursuri în cadrul deplasărilor externe și participărilor la forumuri internaționale.

Ministrul Mihai Popșoi a acordat zeci de interviuri publicațiilor și canalelor internaționale de renume, inclusiv [CNN](#), [BBC](#), [Voice of America](#), [Xinhua](#), [Euronews](#) și altele. Grație unei agende diplomatice intense, Ministerul Afacerilor Externe a avut un an activ și s-a aflat în atenția presei. În acest context, în anul 2024, MAE a acordat acreditare pentru 131 de jurnaliști străini.

Biroul de presă al MAE a primit peste 200 de solicitări de informații, prin telefon, aplicații de mesagerie și e-mail. De asemenea, echipa de comunicare a realizat 33 de spoturi video informative despre activitatea ministerului și a creat un spațiu mediatic dedicat, cu sprijinul USAID.

Foto: Mnistrul Mihai Popșoi, invitatul jurnalistei Christiane Amanpour, CNN

Offline cu ministrul Mihai Popșoi

